

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. március 10.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2016/0139(COD)

5103/1/23
REV 1 ADD 1

VISA 2
COWEB 2
COMIX 5
CODEC 5
PARLNAT 32

A TANÁCS INDOKOLÁSA

Tárgy: A Tanács álláspontja első olvasatban a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 2018/1806/EK rendelet módosításáról szóló (Koszovó*) EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET elfogadása céljából

- A Tanács indokolása
- A Tanács által 2023. március 9-én elfogadott szöveg

* Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244/1999 sz. ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2016. május 4-én európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot¹ nyújtott be azzal a céllal, hogy a „Koszovóra*” való hivatkozást hagyják el a jelenlegi (EU) 2018/1806 rendelet I. mellékletből (vízumkötelezettség), és ugyanezt a hivatkozást illesszék be a rendelet II. mellékletbe (vízumkötelezettség alóli mentesség). A vízumliberalizációs ütemterv² végrehajtásáról szóló zárójelentésében a Bizottság – feltételezve, hogy addig a napig, amelyen az Európai Parlament és a Tanács elfogadja a javaslatot, Koszovó megerősíti a Montenegróval kötött, állam-/entitáshatár-körülhatárolásról szóló egyezményt, valamint megszilárdítja a szervezett bűnözés és a korrupció elleni küzdelem területén elért eredményeit – megerősítette, hogy Koszovó teljesítette az ütemtervben foglalt követelményeket.
2. 2018 júliusában a Bizottság jelentést³ adott ki, amelyben megállapította, hogy Koszovó a Montenegróval kötött határkijelölési megállapodás megerősítésének eredményeként teljesítette ezt a két fennmaradó követelményt.
3. Az Európai Parlament 2019. március 28-án elfogadta az első olvasatban kialakított álláspontját, amelyben jóváhagyta a Bizottság javaslatát. Az eredeti előadót, Tanja Fajont (S&D, SI) 2022-ben Thijs Reuten (S&D, NL) váltotta fel.
4. A Tanácsban az előkészítő szervek 2016-ban felfüggesztették a bizottsági javaslat vizsgálatát, tekintettel arra, hogy a fennmaradó két követelménynek teljesülnie kellett, *mielőtt* sor kerülhetett a javaslattal kapcsolatos újabb megbeszélésekre. 2018-ban és 2020-ban további megbeszélésekre is sor került.
5. 2022-ben a Bizottság vállalta, hogy írásban jelentést tesz a Koszovó által elért további előrehaladásról. Ezzel eleget tett a Tanács régóta fennálló kérésének. A Bizottság „Ténybeli aktualizálás a tagállamok számára legérdekesebb területeken bekövetkezett legfontosabb fejlemények tekintetében” című informális dokumentuma arra a következtetésre jutott, hogy Koszovó folytatta a vízumliberalizációs ütemtervben meghatározott kulcsfontosságú területeken elért eredmények megszilárdítását, következésképpen továbbra is teljes mértékben megalapozott maradt a Bizottság 2018. évi arra irányuló ajánlása, hogy koszovói útlevéllel rendelkezők rövid távú tartózkodás esetén mentesüljenek a vízumkötelezettség alól.

¹ 8670/1/16 REV 1.

² 8764/16.

³ 11295/18 + ADD 1 REV 1.

6. A Bizottság informális dokumentumának ismertetését követően a Tanácsban folytatódott a javaslattal kapcsolatos munka. Az Állandó Képviselők Bizottsága a 2022. november 30-i ülésén megbízást fogadott el az Európai Parlamenttel folytatandó tárgyalások megkezdésére⁴.
7. A tárgyalások nem sokkal ezt követően kezdődtek meg. A 2022. december 12-én tartott első technikai ülést követően 2022. december 14-én politikai háromoldalú egyeztetésre került sor Strasbourgban. A két társjogalkotó megállapodásra jutott azáltal, hogy sikerült kompromisszumot találniuk a szakértői szinten azonosított, kis számú fennmaradó kérdésben.
8. Az Állandó Képviselők Bizottsága 2022. december 20-án megállapodás elérése céljából elemezte az ideiglenes kompromisszumos szöveget⁵, és megerősítette azt.
9. Az Európai Parlament Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottsága (LIBE bizottság) 2023. január 12-én megerősítette a politikai megállapodást, 2023. január 13-án pedig a LIBE bizottság elnöke levelet küldött az Állandó Képviselők Bizottsága elnökének, amelyben megerősítette, hogy amennyiben a Tanács a jogász-nyelvész ellenőrzést követően első olvasatban jóváhagyja a rendeletet, a Parlament a második olvasat során jóváhagyja a Tanács álláspontját.
10. Írország nem vesz részt a rendelet elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó, mivel a szóban forgó rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyekben Írország nem vesz részt.
11. Izland, Norvégia, Svájc és Liechtenstein tekintetében a rendelet a schengeni vívmányok rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi.
12. Ciprus, Bulgária és Románia tekintetében a rendelet az adott csatlakozási okmányokban foglaltak értelmében a schengeni vívmányokon alapuló, illetve azokkal egyéb módon összefüggő jogi aktus.

⁴ 15462/22.

⁵ 16276/22.

II. CÉL

13. A rendelet célja a „Koszovóra*” való hivatkozás áthelyezése az (EU) 2018/1806 rendelet I. mellékletéből (a vízumkötelezettség hatálya alá tartozó országok jegyzéke) a II. mellékletbe (a vízumkötelezettség alóli mentességet élvező országok jegyzéke). Ennek következtében a koszovói biometrikus útlevéllel rendelkező személyek vízummentesen utazhatnak az Európai Unióba rövid (azaz bármely 180 napos időszakon belül legfeljebb 90) tartózkodás céljából.

III. A TANÁCS ELSŐ OLVASATBAN KIALAKÍTOTT ÁLLÁSPONTJÁNAK ELEMZÉSE

14. Az Európai Parlament és a Tanács tárgyalásokat folytatott azzal a céllal, hogy olyan megállapodás születhessen a Tanács első olvasatban kialakított álláspontja alapján, amelyet a Parlament a második olvasatban módosítások nélkül jóvá tudna hagyni. A Tanács első olvasatban kialakított álláspontjának szövege teljes mértékben tükrözi a két társjogalkotó által a Bizottság közreműködésével kialakított kompromisszumot.
15. A Tanács első olvasatban kialakított álláspontja arra törekszik, hogy összeegyeztesse a koszovói útlevéllel rendelkezők vízummentessé tételére irányuló célkitűzést a migrációs és biztonsági kockázatokkal kapcsolatos aggályokkal.
16. Ebben a tekintetben a vízumliberalizáció végrehajtásának időpontját az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) üzembe helyezéséhez kötötték annak érdekében, hogy teljes mértékben ki lehessen használni az új uniós informatikai rendszert, amelynek egyik célkitűzése a magas szintű biztonsághoz való hozzájárulás és az illegális bevándorlás megelőzése a vízummentességet élvező utazóknak a külső határátkelőhelyekre való megérkezésüket megelőző alapos értékelése révén.
17. Elismerve, hogy az uniós informatikai rendszerek üzembe helyezésének ütemterve felülvizsgálat tárgyát képezi, a Tanács első olvasatban kialakított álláspontja egyértelművé teszi, hogy a vízumliberalizáció legkésőbb 2024. január 1-jétől alkalmazandó, amennyiben az ETIAS működésének megkezdése további késedelmet szenved.

18. A Tanács első olvasatban kialakított álláspontja további két szemponthoz ragaszkodik. Először, fontos, hogy Koszovó együttműködést tanúsítson a visszafogadás terén, nevezetesen az e területre vonatkozó megállapodásoknak vagy megegyezéseknek – amennyiben ezek még nem léteznek – a tagállamokkal való megkötése révén, teljes mértékben tiszteletben tartva a visszaküldés tilalmának elvét. Ez a felkérés nem érinti a tagállamok Koszovó jogállásával kapcsolatos álláspontját. Másodszor, a Tanács első olvasatban kialakított álláspontja hangsúlyozza annak fontosságát, hogy Koszovó vízümpolitikája igazodjon az Unió vízümpolitikájához a schengeni térség felé irányuló irreguláris migráció megelőzése érdekében.

IV. KONKLÚZIÓ

19. A Tanács első olvasatban kialakított álláspontja teljes mértékben tükrözi az Európai Parlament és a Tanács közötti tárgyalások során – a Bizottság segítségével – kialakított kompromisszumot.
20. Ezt a kompromisszumot megerősíti az a levél is, amelyet a LIBE bizottság elnöke 2023. január 13-án küldött az Állandó Képviselők Bizottsága elnökének. Az említett levélben a LIBE bizottság elnöke jelezte, hogy javasolni fogja bizottsága tagjainak és azt követően a plenáris ülésnek, hogy a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontját – az intézményekben elvégzett jogász-nyelvészi ellenőrzést követően – a Parlament második olvasata során módosítás nélkül fogadják el.
-